

РЕШЕНИЕ

№ 4048

гр. София, 21.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 21.05.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **12428** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 34б, ал. 5 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност /ЗННД/.

Образувано е по жалба на М. М. Ц. срещу Заповед № СД-05-229/19.11.2020 г. на министъра на правосъдието.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на заповедта. Твърди се, че към момента, в който е направила своя професионален избор да бъде нотариус извън района на местоживеене не е имало открити свободни места за съдебния район на СРС, а такива са били налични към момента на подаване на заявлението ѝ за преместване. Съществували и причини от субективен характер, налагащи преместването, които били свързани с полагането на грижи за малкия ѝ внук, а предвид усложнената епидемична обстановка се ограничавало пътуването от [населено място] до [населено място]. Поради това жалбоподателката била в частична невъзможност да упражнява дейността си, тъй като периодите в които ще пребивава в [населено място] ще са продължителни.

Моли съдът да постанови решение, с което актът да бъде отменен, поради неговата материално-правна и процесуално-правна незаконосъобразност.

Ответникът – министър на правосъдието, редовно призован, чрез процесуалния си представител юрк. Ю. Б., излага съображения за неоснователност на жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. По същество на спора и доводи за законосъобразност на акта са развити в депозираните на 04.06.2021г.

писмени бележки.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, като обсъди релевираните с жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235 ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

На основание чл. 34б, ал. 1 ЗННД в Министерство на правосъдието е постъпила молба вх. № 94-М-350/22.08.2018г. от нотариус М. М. Ц., вписан в регистъра на Нотариалната камара под № 697 и район на действие – съдебния район на Районен съд – [населено място] /считано от 14.02.2016г., съгласно заповед № СД-05-166/25.06.2015г. на министъра на правосъдието и удостоверение на председателя на Съвета на нотариусите – л. 8-9/, с искане за преместване района на действието в съдебния район на Софийски районен съд /СРС/. Като основание за така направеното искане е посочено, че в района на СРС има свободни места, както и че нотариус М. М. Ц. е жител на [населено място], тук се намират нейните близки и семейство и е работила преди да започне да упражнява тази професия.

По преписката е представено решение № 9 / изх. № 1139/26.11.2018г., вх. № 94-М-350/30.11.2018г./ на Съвета на нотариусите, с което не се дава съгласие за преместването района на действие поради липсата и на двете предпоставки по чл. 34б ЗННД /л. 15-17/.

Проведено е било и заседание на експертен консултативен съвет, подпомагащ министъра на правосъдието / протокол № 12/22.10.2020г./, като е била разгледана молбата на жалбоподателката е формирано заключение да се отправи предложение до органа да издаде заповед за отказ за преместване на нотариус М. М. Ц., вписана в регистъра на НК № 697 от район на действие- съдебен район на РС- [населено място] в район на действие- съдебен район на СРС.

С оспорената Заповед № СД-05-229/19.11.2020г. министъра на правосъдието е отказано преместване района на действие на нотариус М. М. Ц.. Посочено е, че липсват двете кумулативно изискуемите предпоставки, обуславящи прилагането на чл. 34б, ал. 1 ЗННД. Причините, с които е било мотивирано искането за преместване не могат да се окачествят, като важни обстоятелства по см. на чл.34б ал.2 от ЗННД. Посочените обстоятелства не са възникнали извън и въпреки волята на Нотариуса по начин, че да е налице пълна или частична негова невъзможност да упражнява дейността си в района на Районен съд- [населено място]. Не съществувало и свободно място в района на [населено място], защото след проведен конкурс не е останало такова.

Представена е заповед № ЛС-04-330/28.05.2018г. на министъра на правосъдието, с която е бил насрочен конкурс за заемане на вакантни места за нотариуси, които за съдебния район на СРС са 5 места. След провеждането му е извършено класиране на кандидатите, като не е останало свободно място за нотариус в този съдебен район.

Видно от заповед № ЛС-И-1196/10.11.2014г. на министъра на правосъдието, също е бил обявен предходен конкурс за заемане на вакантни места за нотариуси, на който се е явила М. М. Ц., като за района на СРС тогава не е имало свободни места.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, защото е депозирана в законоустановения за това срок, тъй като от ответника не са представени доказателства за съобщаване на акта и от лице, което има правен интерес от оспорването, след като процесната заповед поражда за него неблагоприятни правни последици.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

На първо място, оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган и в пределите на неговата власт /чл. 34б, ал. 4 ЗННД/, поради което не е налице предпоставката за отмяната ѝ по смисъла на чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 1 от АПК.

На второ място, актът е издаден в законоустановената форма, посочени са обективно и пълно фактическите и правните основания, както и разпоредителната част с формираното воляизявление на министъра на правосъдието да откаже да уважи заявлението на нотариус М. М. Ц. за преместване района на действие от този на РС – [населено място], в този на СРС. Не се констатира пороци по см. на чл.146 т.2 във вр. чл.59 ал.2 от АПК, които да доведат до отмяна на заповедта.

На трето място, съдът констатира, че не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила – предпоставка за отмяна на заповедта на основание чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК. Съгласно чл. 34б, ал. 4 ЗННД министърът на правосъдието се произнася по заявлението след съгласуване на Нотариалната камара. В конкретния случай на 30.11.2018г. е представено в Министерство на правосъдието решение на Съвета на нотариусите, с което не се дава съгласие за преместването района на действие на нотариус М. М. Ц.. Министърът на правосъдието, като е съобразил решението на Съвета на нотариусите на НК, вкл. и след обсъждането на същото от експертния консултативен съвет на заседанието на 22.10.2020г., се е произнесъл с изричен мотивиран акт по заявлението за преместване. Не са налице процесуални нарушения, от категорията на съществените, които да са ограничили правата на нотариуса в иницираното от него производство, като при обективизиране на волята си административният орган е съобразил представените писмени доказателства и е подвел действително осъществилите се факти под релевантния по време, място и лица закон.

На четвърто място, следва да бъде извършена преценка за съответствието на акта с приложимия материален закон по смисъла на чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 4 АПК.

Съгласно чл. 34б, ал. 1 ЗННД „нотариус може да бъде преместен поради важни причини в друг район на действие въз основа на негово мотивирано заявление до министъра на правосъдието при открито място по чл. 10“. Разпоредбата регламентира правната възможност за промяна района на действие на вписан в регистъра на НК нотариус при кумулативното наличие на две предпоставки – обективна и субективна. Отсъствието на една от тях е предпоставка за обективизиране на отказ от министъра на правосъдието. Така вж. Решение № 9596 от 21.06.2019г. по адм.дело № 3434/2019г., Петчленен състав на ВАС на РБ.

Субективната предпоставка е посочена в разпоредбата на чл. 34б, ал. 2 ЗННД – наличието на важни причини - обстоятелства, настъпили независимо и извън волята на нотариуса след придобиване на правоспособността му, които обстоятелства могат да се отнасят до неговото здравословно състояние, семейно положение и други, водещи при всички случаи до пълна или частична невъзможност да упражнява нотариални функции в съществуващия район на действие. „Процедурата по чл. 34б

ЗННД е предвидена с оглед осигуряване на преференциална възможност за действащите нотариуси, при наличие на визираните по-горе изисквания в условията на кумулативност, да продължат да изпълняват дейността си в друг район на действие, без да е необходимо да се явяват отново на конкурс за заемане на вакантното място, но тази изключителна хипотеза е обвързана с такива важни причини, които да водят до невъзможност да се изпълняват функциите, т.е. да са непреодолими и независещи от волята на нотариуса“ /Решение № 12583 от 13.10.2020г. по адм.дело № 2613/2020г. на Петчленен състав на ВАС на РБ/.

Искането на нотариус М. М. Ц. се основава на следните факти: тя е жител на [населено място], в [населено място] живеят нейните близки и членове на семейството ѝ, в [населено място] е упражнявала своята професия преди 14.02.2016г.

Посочените в заявлението факти в своята съвкупност, не обуславят извод на наличието на „важни причини“ по смисъла на чл. 34б, ал. 2 ЗННД. Те са само с житейски характер и по никакъв начин не препятстват пълно или частично упражняването на нотариални функции в настоящия район на действие. „Важните причини по смисъла на закона се преценяват по тяхната конкретика във всеки случай и макар субективно за искащия преместване в случая те да са изключително важни, което е разбираемо, в обективен аспект те не водят до частична или пълна невъзможност да бъдат изпълнявани нотариалните функции в района му на действие“ /Решение № 536 от 14.01.2019г. по адм.дело № 12961/2018г., Петчленен състав на ВАС на РБ/.

Обратно - законът регламентира и хипотези, при които нотариусът се замества от помощник-нотариус „по заместване“ или от друг свой колега от същия район на действие /чл. 46, ал. 1 и чл. 47, ал. 1 ЗННД; Решение № 9596 от 21.06.2019г. по адм.дело № 3434/2019г., Петчленен състав на ВАС на РБ/.

Съгласно чл. 154 от Гражданския процесуален кодекс във връзка с чл. 144 АПК всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения. Съобразно тези правила в тежест на М. М. Ц. е било да установи, чрез допустимите доказателства и доказателствени средства, съществуването на материалноправните предпоставки на разпоредбата на чл. 34б, ал. 1-2 от специалния закон. Въпреки че на основание чл. 170, ал. 1 АПК са дадени изрични указания от настоящия съдебен състав за разпределението на доказателствената тежест, жалбоподателката не е ангажирала доказателства с цел установяване на релевантните за спора факти при условията на пълно и главно доказване. Неустановено и недоказано остана в процеса, че съществуват важни причини, които водят или могат да доведат до пълна или частична невъзможност за жалбоподателя да упражнява нотариални функции в [населено място]. Не са ангажирани доказателства за установяване на конкретно създадена ситуация на непреодолимост /пълна или частична/ за упражняване на възложените на М. М. Ц. функции, като напр. влошено здравословно състояние, грижи за член на семейството и т.н. Житейските причини, на които се позовава тя, не съставляват пречка за упражняване на функциите в настоящия район на действие, а осъществяването им там в [населено място] не може да се разглежда и като препятствие да полага грижи за своя внук и други близки лица. Така вж. Решение № 12576 от 21.11.2016г. по адм.дело № 9123/2016г., Петчленен състав на ВАС на РБ. Посочените в жалбата съображения за усложнена епидемична обстановка в страната, не могат да бъдат предмет на разглеждане за първи път в съдебното производство, тъй като не са били обсъждани от органа и не са били

изтъкнати, като основание по см. чл.34б ал.2 от ЗННД в протеклото административно производство.

Не е налице субективната предпоставка по смисъла на чл. 34б, ал. 1 ЗННД, поради което и не подлежи на изследване обстоятелството - открито място, което да бъде свободно, при спазване на изискването чл. 34б, ал. 1 във връзка с чл. 10 ЗННД.

В допълнение трябва да се посочи, че министърът на правосъдието не е оправомощен да открива място с цел преместването на нотариус в друг съдебен район. Преценката на компетентния административен орган за откриването на повече от определените места за нотариуси в даден район се обуславя единствено от необходимостта за обезпечаване на нотариалната услуга за населението на района, както предвижда чл. 10, ал. 4 ЗННД. Откритите след такава преценка вакантни места са обект на конкурсна процедура, а не на процедура по преместване. Преместването на нотариус в друг район се разрешава само при наличието на важни причини по смисъла на чл. 34б, ал. 2 ЗННД и свободно място, което е освободено или е останало незаето след провеждането на конкурс. Правоприлагането извън този контекст би довело до заобикаляне на закона. В този аспект се добавя, че към дата 19.11.2020г. и след проведения конкурс, открит със заповед № ЛС-04-330/28.05.2018г. за района на СРС няма останали вакантни места за длъжността.

Заповедта е издадена и в съответствие с целта на закона – да се осигури предоставянето на нотариални функции на население от 10 000 жители от определен район, който район следва да бъде посочен в заявлението за кандидатстване за участие в конкурс за нотариуси по смисъла на чл. 11, ал. 1 във връзка с чл. 10, ал. 1 ЗННД. Кандидатстването и вписването като нотариус в определен район на действие е резултат от упражняването на съзнателен свободен избор от самия кандидат, като рискът от евентуална негова нецелесъобразност е в тежест на нотариуса /Решение № 9259 от 18.06.2019г.. по адм.дело № 3838/2019г., Петчленен състав на ВАС на РБ/. В случая министърът на правосъдието, съблюдавайки обществения интерес с приоритет пред частния /чл. 6 АПК/, при условията на оперативна самостоятелност, правилно и законосъобразно е мотивирал отказа си за преместване на нотариуса в район на действие на СРС /Решение № 8201 от 18.06.2018г. по адм.дело № 2388/2018г., Петчленен състав на ВАС на РБ/.

В обобщение на изложеното съдът заключава, че оспорената Заповед № СД-05-229/19.11.2020г. е законосъобразен административен акт на всички изследвани основания по чл.14б от АПК и като такъв, не подлежи на отмяна, а подадената срещу нея жалба следва да бъде отхвърлена, като неоснователна.

При този изход на спора, основателна се явява претенцията за присъждане на разноси в полза на ответника. На основание чл.143 ал.4 от АПК и чл.78, ал.8 от ГПК, вр.чл.144 от АПК, чл.37, ал.1 от Закона за правна помощ и чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ, жалбоподателят следва да заплати сумата в размер на 100.00 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение за осъществено процесуално представителство от юрк. Ю. Б..

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. М. Ц. срещу Заповед № СД-05-229/19.11.2020 г. на министъра на правосъдието.

ОСЪЖДА М. М. Ц. ЕГН [ЕГН] от [населено място], район „Л.“, [улица], вх.Б, ет.3, ап.18 да заплати на Министерство на правосъдието с адрес: [населено място], [улица] сумата в размер на 100.00 /сто/ лева на основание чл. 143, ал. 4 АПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията до страните чрез Административен съд София - град пред Върховния административен съд на Република България.

Съдия: